

บทที่ 4 : วิธีการฝึกฝนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

ทักษะในภาษาอังกฤษ ก็มีเช่นเดียวกันกับภาษาไทย นั่นคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ว่ากันไปแล้วการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ไม่มีทางลัด (No short cut) การที่เราจะทำได้ดี และมีประสิทธิภาพนั้น จะทำได้จาก การฝึก แล้วก็ฝึก แล้วก็ฝึก เพราะว่ามันไม่ใช่ภาษาของเรา การที่คนไทยส่วนใหญ่เรียนรู้คือการเรียนในโรงเรียนสมัยเด็ก ๆ ซึ่งเราถูกเคี่ยวเข็ญให้เรียน Grammar อย่างมากเป็นผลให้คนไทยส่วนมากจะเก่ง Grammar แต่การที่เราารู้สึกว่าการเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ทักษะในภาษาอังกฤษให้ได้นั้นเป็นเรื่องยากนั้นเป็นเพราะเราจะมีโอกาสใช้ภาษาก็เพียงแคในห้องเรียนเท่านั้น ดังนั้นการเรียนรู้จึงน้อย ลองเปรียบเทียบกับในสมัยตอนเด็ก ๆ เราเรียนรู้ภาษาไทยได้อย่างไร.... คำตอบคือเรา **เลียนแบบ** การออกเสียงของคนรอบข้าง และเราใช้มันทุกวันในชีวิตประจำวัน ทำให้ความเคยชินในการใช้ภาษาเพิ่มพูนขึ้นในแต่ละวัน แล้วหากเราเช่นนั้นกับภาษาอังกฤษ ก็จะทำให้เราเรียนรู้ทักษะการใช้ภาษาเพิ่มขึ้นไปด้วย ซึ่งการทำเช่นนั้น หมายความว่า การที่เราต้องการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เราควรที่จะผลักดันให้ตัวเองเข้าไปอยู่ในสภาพแวดล้อมของการใช้ภาษาอังกฤษ กล่าวคือการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษให้ได้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน หรือทำมันทุกวันนั่นเอง ซึ่งการทำเช่นนี้ก็สามารถทำได้ หากเราตั้งใจจริง ลองดูพวกที่ต้องไปหากินที่เมืองนอกซิ...ทุกคนต้องผ่านสภาวะกดดันที่ต้องบังคับให้ต้องใช้ภาษาอังกฤษนี้ไปให้ได้ หากพ้น 3 เดือนไปแล้วยังไม่ได้ก็คงอดตาย หรือต้องรีบเผ่นกลับเมืองไทยเป็นแน่แท้

ก่อนอื่น เรามาตกลงกันก่อน ถึงความสัมพันธ์ของทักษะทั้ง 4 ว่าเราสามารถกำหนดความสัมพันธ์ของทักษะทั้ง 4 ได้เป็น 2 กลุ่ม สำหรับกลุ่มแรกคือการฟังกับการพูด และกลุ่มที่สองก็คือการอ่านและการเขียน ความสัมพันธ์ของทักษะในแต่ละกลุ่มไปความสัมพันธ์ไปและกลับ หากเราฟังมากเราก็พูดได้เยอะ...หากเราอ่านมากเราก็เขียนได้ดี

จากการค้นคว้าท่าน ดร.วีร ระวัง แห่งมหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวไว้ว่า จริง ๆ แล้วทักษะการเรียนรู้ของคนเราเพื่อการสื่อสาร⁴⁸ เป็นดังนี้

1. เราจะสร้างประโยคที่มีใจความ/ข้อความที่ถูกต้อง เพื่อทำการสื่อความหมาย (Accuracy on Communicative English)
2. จากนั้นจึงพัฒนาเป็นความชำนาญในการสื่อสาร (Fluency on English Communication)
3. จากนั้นจึงพัฒนาและสะสมศักยภาพจนกลายเป็นความมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร (Efficiency on English Communication)

ดังนั้นคนไทยเราจึงพยายามที่จะสร้างประโยคให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ก่อน โดยนิสัยของคนไทย ซึ่งจะข้ามในขั้นที่ 2 ไป ทำให้ขาดความสั่นไหวในการสื่อสาร และประกอบกับคนไทยเป็นคนขี้อาย ยิ่งทำให้เราไม่กล้าแสดงความคิดเห็นไปใหญ่เลย กลัวผิดพลาดหรือไม่สมบูรณ์ ทั้ง ๆ ที่รู้จักคำศัพท์มากมาย แต่กลับไม่สมบูรณ์ ผิด tense บ้าง อ่านสำเนียงไม่ถูกบ้าง โดยลืมไปเลยว่าการสื่อสารนั้นถึงแม้ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ 100% คู่สนทนาเรารู้เรื่อง โดยเฉพาะเค้าเห็นว่าเราเป็นคนต่างชาติ ยิ่งพยายามทำความเข้าใจกับประโยคที่เราพูด ยกตัวอย่างให้เห็นง่าย ๆ เวลาเราที่เรายุคุยกับฝรั่งที่พูดภาษาไทย กับประโยคเด็ดที่ว่า “ใคร ชาย ไช้ ไก่” เกือบ 100% ของฝรั่งจะพูดไม่ได้หรือไม่ชัด ซึ่งเราก็พยายามจะฟังแล้วแจกแจงให้ฝรั่งเข้าใจในที่สุด กระบวนการนี้ก็เหมือนเช่นเดียวกับที่ฝรั่งเค้ากระทำกับเราเช่นกัน

ดังนั้น เมื่อพอเข้าใจถึงพื้นฐานในขั้นแรกแล้ว ให้รวบรวมความกล้าแล้วพูดออกไปเลย แล้วจากนั้นให้เรียนรู้จากความผิดพลาดของตัวเอง ซึ่งจะส่งผลให้เราไม่ทำผิดซ้ำอีก (เพราะคนเราเจ็บแล้วจำ)

⁴⁸ดร.วีร ระวัง, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, Code switch Process Based Communicative Thai-English Model

อาร์มภบทมากันมากแล้ว ต่อไปจะขอเสนอทางเลือกในการฝึกทักษะทั้ง 4 ของเราให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยเราสามารถทำได้ดังต่อไปนี้

ประการแรก คือการฟัง การที่เราจะฟังฝรั่งพูดให้รู้เรื่องนั้น ประการแรก เราต้องมีพื้นฐานความเข้าใจในภาษา ซึ่งได้แนะนำไปบ้างแล้ว (Grammar และ คำศัพท์) แต่การที่จะฟังให้รู้เรื่องนั้นไม่ใช่การที่เราฟังแล้วต้องมาแปลเป็นภาษาไทย อีกที เราสามารถทำเช่นนั้นได้กับประโยคสั้น ๆ และประโยคที่ไม่ซับซ้อนมากนัก เท่านั้น หากเราจำแต่มาแปลประโยคแรก ประโยคที่สองก็จะไม่ทันฟัง แล้วก็เลยทำให้ไม่รู้เรื่องกันพอดี ถ้าให้ดีที่สุดต้องเข้าใจในความหมายได้เลยโดยไม่ต้องแปล

แต่เดี๋ยวก่อน...ก่อนจะไปถึงตรงจุดนั้น เรามาเริ่มแบบง่าย ๆ เสียก่อนว่าจะทำ ยังไง โดยมาทำสิ่งที่ผู้เขียนชอบแล้วกัน คือการดูหนัง ฟังเพลงนั่นเอง... ไม่ต้องงง ที่ท่านอ่านนั้นถูกแล้ว ลองไปหาเพลงที่เราชอบมาซักเพลง แล้วหาเนื้อเพลง (เดี๋ยวนี้นหาไม่ยากหรอก เพราะเราสามารถหา Lyrics จากอินเทอร์เน็ตหาได้ง่ายมากในปัจจุบัน) พร้อมกับค่อย ๆ แกะความหมายไปด้วย อาจจะต้องเปิดพจนานุกรมในตอนแรก ๆ เพื่อหาความหมาย แต่จะทำให้เราจำได้ดี ด้วยเหตุผลหลายประการ ประการแรกเนื่องเพราะเพลงที่เลือกนั้นเป็นเพลงที่เราชอบ ยิ่งจะส่งเสริมให้เราจำได้ง่ายยิ่งขึ้น ทั้งเนื้อร้องและคำแปล (ได้คำศัพท์หลายคำเชียวนะ) ประการที่ 2 เราจะได้รูปประโยคที่เราสามารถยืมไปใช้เขียนได้ในอนาคตด้วย (ซึ่งจะเป็นการเรียน Grammar ไปพร้อมกันเลย) การฟังเพลงนี้เราจะได้การฝึกฝนทักษะการอ่าน (อ่านเนื้อในตอนแรก) การฟัง (เวลาที่ฝรั่งร้อง) การพูด (เวลาเราร้องตาม...อย่าลืมหาพยายามเลียนแบบฝรั่งด้วยนะ) การเขียน (สำหรับการจำรูปประโยคเพื่อเอาไปใช้เขียน) (เพลงที่ฝึกทักษะได้ครบน่าจะเป็นเพลงของ Cliff Richard เขาเป็นคนที่ออกเสียงได้ชัดเจนมากๆ แต่หากชอบของคนอื่นก็ไม่ใช่ไร)

ต่อไปคือการดูหนัง การดูหนังก็เป็นการฝึกทักษะเช่นเดียวกับการฟัง เพลงเหมือนกัน แต่ผู้เขียนมีวิธีการฝึกให้ดังนี้ ให้ดูหนัง ทั้งหมด 3 ครั้ง ครั้งแรกเพื่อ

อรรถรสและความเข้าใจ ครั้งที่สองให้เปิด Sound track พร้อม Subtitle โดยฟังไปดู Subtitle ไป ในครั้งที่ 3 ดูแบบที่เป็น Sound track อย่างเดียว หากเราทำแบบนี้กับหนังสือหลายๆ เรื่อง ก็จะเพิ่มความเข้าใจได้เรื่อยๆ การดูหนังฟังเพลงนั้น จะทำให้การเรียนรู้ของเราไม่น่าเบื่อ (นับเป็นความบันเทิงอย่างมากเลย สนุกด้วย ได้ความรู้ด้วย)

ประการที่สองและสาม คือการอ่านและการเขียน ยิ่งเราอ่านมากเท่าไร เราก็เรียนรู้เพื่อจะนำไปใช้เขียนได้มากขึ้นเท่านั้น ภาษาของเอกสารแต่ละประเภทมีความหลากหลายไม่เหมือนกัน หากมีความเข้าใจในภาษาอังกฤษที่เป็น Academic Vocabulary จะทำให้เราได้คะแนนเวลาสอบมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นการใช้ภาษาที่ความลึกซึ้งมากขึ้นนั่นเอง

ในปัจจุบันเรามีเนื้อหาให้อ่านมาก มากจริงๆ โดยเฉพาะในปัจจุบัน เพราะอินเทอร์เน็ต, หนังสือออนไลน์, หนังสือพิมพ์, สิ่งพิมพ์ และหนังสือภาษาอังกฤษ มีมากมายดาษดื่น ทำให้การเข้าถึงของเราเป็นไปได้ง่าย ผู้เขียนเสนอแนวทางในการพัฒนาการอ่าน โดยพัฒนาควบคู่ไปกับการศึกษาโครงสร้างการเขียน Essay และ โครงสร้างประโยค (Grammar) การที่เราทำเช่นนั้น จะทำให้เราเข้าใจว่ารูปแบบวิธีการเขียนหนังสือว่าเอาอะไรไว้ที่ไหน การที่เรารู้โครงสร้างหรือรูปแบบของการเขียน เหมือนเราได้อ่านสารบัญของหนังสือนั่นเอง เรามาดูกันว่าโครงสร้างของการเขียน Essay กันดีกว่า

Introduction

กล่าวนำจากภาพใหญ่ แล้วนำมาสู่หัวข้อที่จะเขียน

Thesis statement

Document management

(การจัดการภายในเอกสาร หัวข้อต่าง ๆ พร้อมลำดับในการยกตัวอย่าง)

Body

Topic statement 1	
Example 1	
Example 2	
Topic statement 2	
Example 1	
Example 2	
Topic statement 3	
Example 1	
Example 2	

Conclusion

นำเอา Introduction มาเขียนใหม่

การเขียน Essay จะประกอบด้วยกัน 3 ส่วน คือ Introduction, Body และ Conclusion ในส่วน Introduction มีวิธีเขียนด้วยกัน 2 แบบคือ เขียนจากข้อเท็จจริงทั่วไป แล้วดึงให้แคบลงมุ่งไปหา Thesis Statement ที่เป็นประเด็นหลักของการเขียน พระเอกสุดของการอ่านและการเขียนคือ Main Idea หรือประโยค Thesis statement เพราะนั่นคือหัวใจของทั้งเอกสาร ดังนั้นหากเราหาเจอเราก็จะรู้เลยว่าเอกสารฉบับนี้ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารอะไรกับเรา จากนั้นจึงเป็นการลำดับให้ผู้อ่านเข้าใจได้ถึง รูปแบบว่าเราจะกล่าวถึงอะไรบ้างในเอกสาร

ในส่วนของ Body จะเป็นการเขียนประเด็นต่าง ๆ โดยเริ่ม Paragraph ย่อยๆ จาก Topic sentence แล้วจะตามด้วยการยกตัวอย่างประกอบ ซึ่งในส่วนนี้จะทำให้การเขียนของเรามีสีสัน และน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ปิดท้ายด้วยการเขียน Conclusion ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการเรียบเรียงการเขียน Introduction ในรูปแบบของการทำ Paraphrasing นั่นเอง

ประการสุดท้าย คือการพูด อย่างว่าอย่างนั้นอย่างนี้เลย ผู้เขียนว่าการมี Long hair dictionary จะช่วยได้เยอะจริง ๆ แล้วการที่เราได้มีโอกาสพูดกับคนที่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี จะช่วยให้เราสามารถพัฒนาทักษะในการพูดไปได้อย่างรวดเร็ว เพราะคู่สนทนาของเราจะทำหน้าที่เป็นครูที่คอยช่วยแก้ไข คำพูดต่างๆ ที่ผิดพลาดของเราให้อยู่เสมอ ๆ นั่นเอง ดังนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นชาวต่างชาติ เป็นคนไทยที่รู้ภาษาอังกฤษดีก็มีอยู่เยอะแยะไป การบังคับให้พูดโต้ตอบกัน การบรรยายสรุป การนำเสนอข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ การกระทำเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นตัวกระตุ้นให้เราสามารถพัฒนาการพูดของเราได้เป็นอย่างดี

อย่าลืมว่า "Practice makes perfect" ดังนั้นเราควรพยายามทำให้ได้อย่างต่อเนื่อง